

Kurdisch / Kurmandschi

Duçerxesiwarî li Elmanyayê Qanûnên sereke

Unfallforschung
der Versicherer
 GDV

DEUTSCHE
**VERKEHRS
WACHT**

 DVR
Deutscher
Verkehrssicherheitsrat

 UK|BG

Bi xêr bên bo Elmanya yê!

Duçerxesiwarî li Elmanya yê gelekî gelêrî ye. Em qanûnên **herî girîng yê kiryarê** bi kurtasî livir anîne, da ku hûn hindî gengaz ewle bin gava ku hûn pê duçerxê rêwîtiyê di-kin.

NAVERROK

Qanûnên trafîkê bi giştî	6
Qanûnên sereke ji bo duçerxesiwaran	7
Rêrên duçerxesiwaran	9
helwesta dirist di durêyan da	12
Rîskên taybet	14
Di bûyera qezayê de	16

Qanûnên trafîkê bi giştî

AJOTINA LI SER MILÊ RASTÊ

Li aliyê rastê yê rê de bajon. Dûr ji wesayîten parkkirî bajon. Wesayîten din li milê çepê derbas bike, û herweha di rêyên taybet ji bo duçerxesiwaran.

QANÛNA SERTIR "RAST PÊŞ ÇEPÊ"

Li durêyan, mafê derbas bûna **"rast pêş çepê"** tê sepandin, xênjî ku nîşanên trafîkê an çirayên trafîkê û tiştek wisa hatibe nîşan dan.

Durê an rêyên hevber ku peyda kirin / dîtî zehmet e, bi taybetî hatine nîşan kirin, herwisa nîşana "rast pêş çepê" di pêşengiyê da hene.

Durê an rêyên hevber ê bi mafê derbas bûn ji mîlê rastê.

NÎŞANÊN MAFÊ DERBASBÛNÊ

Dayîna mafê derbas bûnê

Rawestan!
Dayîna mafê derbas bûnê

Gava ku te ev nîşan dîtî, divê hûn **mafê derbas bûnê** bidine wesayîten din û li bendê bimînin.

Mafê derbas
bûnê

rêyên sertir

Dema ev nîşanên trafîkê hebin, **ajokarên din divê mafê derbas bûnê** bidine te.

Qanûnên sereke ji bo duçerxesiwaran

- ▶ Duçerxê dibe çira, sekîner, û alarm hebin.
- ▶ Tenê kesekê destûr heye ku li duçerxeyekê siwar be

zarokên biçûk, divê di **kursiyên zarok** an trailerên taybet da bêne siwar kirin.

- ▶ Her du destên xwe li ser hefsarê destik bigirin.
- ▶ Pişt ser hev bajon.
- ▶ Baştire hûn serpoşê duçerxê danêne serê xwe.
- ▶ Duçerxe gengaze li wesayîten din ve ne zeliq e.

Divê tam guhdarîya qanûnên trafîkê bikin. Duçerxesiwar jî herwisa ji aliyê polîsan tê sekinandin û ceza / cezayên pereyî liser wan tê sependin.

Telefon kirin di dema ajotina duçerxê da **qedexe** ye û herwisa divê li telefona xwe ya hîşmend jî nenêrin.

Eger we alkol vexwaribe, duçerxê neajon.

Rêyên ji bo duçerxesiwaran

Duçerxe wesayîteke û ji ber vê yekê her tim li ser rê ye. Zarok **dibe bi tenê li ser qiraxa peyarê bajon heta ku evdibin 8 salî**. Zarok herwisa **dikarin di peyarê da bajon heta ku dibin 10 salî**.

Barkêşa duçerxê pê zincîrekê ji cadeyê tê veqetandin û di qiraxa peyarê ev pê nîşankerê, peyarê yan zincîra kêm tê veqetandin.

Hêla duçerxê pê hêla spî a yekser/berdewam û duçerxeya şîn li ser rê tê nîşan kirin. Ev nikare ji aliyê wesayîten bi motor bê bikaranîn.

Şirîta parastinê li ser rê bi xêzeke şikestî û hêla wêneyî tê nîşan kirin. Ev divê ji aliyê wesayîten bi motor bînin ajotin tenê eger ewan bi lêpa têtetina trafîka hebin.

Herwisa **peyarê û rêyên duçerxê yê hevbeş** hene. Li vir, duçerxesiwar dibe bi taybetî baldarî peyayan bibin.

Divê duçerxesiwar li wir bajon:

Rêyên çerxê
/ duçerxê

peyarê û rêyên
duçerxê yê
hevbeş

Rêyê duçerxê
nêzî qiraxa
peyarê ye

Dema ku rêyeka duçerxê pê **duçerxeya spî bi paşxana şin** hate nîşan kirin, divê hûn wê bi kar bînin, xêjî ku ev pê astengiyekê hatibe asteng kirin. Hingê dibe hûn bi baldarî ji rê derekevin. tu alternatîfeke ewle li ser rê ye tune ye, dibe hûn peya bin û bi hîşyarî astengiyê derbas bikin.

Ajotina duçerxê li rêyên peya yê bê nîşan **jî gengaz e, lê ne îcbare ku bikar bê**. Li vir hûn dikarin li ser rê bajon.

Nîşana pêveka
"duçerxesi-
warên azad

Li vir duçerxesiwaran destûra ajotinê **hene**:

Herêmên din (wek mînak qiraxên peyarê, herêmên peyayan) tenê bi wî mercî dikarin bi kar bînin ku pê nîşana pêveka **"duçerxesiwarên azad"** hatibe nîşan kirin.

Ger ti nîşanê pêvek yê "duêrxesiwarên azad" tune be, divê hûn **peya bin û duçerxeya xwe palde.**

Li vir duçerxesiwaran destûra ajotinê **tune** ne:

Rê

Rêya
Bejahî

Peyarê

Qedexe ji
bo duçe
rxê

Qedexe ji
bo wesayî-
tên ji her
cûreyê

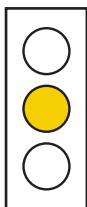
Helwesta rast li durêkan

ÇIRAYA TRAFÎKÊ

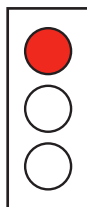
Heta pê duçerxeyê jî divê tu li **çirayên trafîkê** binêrî.

Dema ku çira kesk e tu dikarî baje. Lê baldar be

Dema ku çira zer e, di nav durêyan da neajon. Bisekine.

Bisekine! Sor, nîşan dide ku hûn her tim divê bisekinin.

Ger **çirakeya** taybet bo **trafîkê duçerxê** hebe, divê hûn baldarî wan bin.

Carna, ji bo nimûne, dema ku çira xirab dibin / kar nake, **polîs trafîkê** birêve dibe. Destûrên polîs hertim sertirin.

Niha tu dikarî biçî, Lê hay te ji xwe hebe

Pêş qet kirina rê li benda nîşana / delîla pêşîyê bimîne.

Bisekine!

HIŞYAR BE DEMA KU TU DIZIVIRÎ

Bo zivirîna bi ewlehî:

- ① **Nêrîna quncikî / Nêrîna ser mil:** Destpêkê ser milên xwe binêrin û temaşeyî trafîkê bike.

②

Pê dest îşare bike: Bi zelalî bi milê xwe alîyê ku tu dixwazî bi-zivirî nîşan bide.

③

Amade bûn:

- Heke şîreta çerxê hebe, wê bişopîne.
- Di demên pêwîst de pêş derbas bûna ji hêla kêrhatî amade bin.

④

Zivirin: Dema ku dizivirin mafê kesê peya ku di heman demê de derbasî rê dibin, sertire. Eger hûn rû hiştin, Eger tu çep dizivirî, dibe her tim bêlî ku wesayîten ku tên derbas bibin. Ger e nîşanek taybet ji bo duçerxe-siwaran hebe, ewê bişopîn e.

ZIVIRANDINÊ NERASTERAST

Eger tu di dema zivirîna bo alîyê çepê liser rê yê da hesta ewlehîyê nakî, hûn dikarin nerasterast bizivirine alîyê çepê:

①

Destpêkê bi rêya durêkê rast here

②

Biçe qiraxa rasta rê, ku kêrhatî ye, divê hûn peya bin.

③

Bisekinin heta ku riya vala be. Hingê rê derbas bike û berdewam bike.

Rîskên taybet

"XALA KOR"

Duçerxesiwar bi taybetî eger kamyona yan erebe bixwazin bizivirine alîyê rastê, di rîskê de ne. Di xala ku **"xala kor"** tê bin nav kirin, ajotvan vê kêmbûnê yan qet we nabînin.

Bi baldarî bajo. Ger tu bigumanî, dev ji mafê xwe yê pêşîn berde an peya be û di qiraxa peyarê de here. Lê, li wê derê, divê hûn li duçerxeya xwe peya bin û wê paldin.

Ji ber vê yekê:

- ▶ Herdem **di pişt a kamyon / otobusê ê da navberê danê**. Qet li qirax, pêşî an rex pişt wan neajo.
- ▶ Kamyon / otobusê pêwîstî bi gelek valahîyê heye **jê dûr bikevin**.
- ▶ Bi baldarî bajo. Ger tu bigumanî, dev ji mafê xwe yê pêşîn berde. qezayên duçerxê ligel kamyon an otobusê şaşıyeke mezin e.
- ▶ Tenê û tenê demekê ji alîyê rastê ji erebeyekê derbas be ku valahîyek kêrhatî hebe.
- ▶ **Çav xwe ser ajokaran** nerake.

XETEREYÊN TAYBET

Gava ku tu di rêyên hevbeş li gel rêçerxan da diajo, **bi taybetî jî bi baldarî bajon û tenê bi lezekê bajon ku hûn hertim bikarin hêdî bajon û bisekin!** Leza xwe li gel peyayan eyar bikin.

Li **durêyan û rêkên erebeyan**, ajokarên erebeyan gengaze we nebînin.

Ji wesayîten parkkirî dûr bimînin ji ber ku ji nişkê ve gengaze derî bê vekirin.

Di qezaya trafîkê de

Ger tu ketî nava qezaya trafîkê, alîkariyê bixwaze. Qet cihê qezayê bê raporkirina bûyerê nehêle. An hûn ê bên cezakirin.

Gel hejmara telefona navenda parastinê pêwendîyê bigire:

112

Ev hejmara telefonê heta bê hebûna kredî yê li ser telefona jî dixebite.

Navenda parastinê tê van pirsên jêrîn ji we bipirsin:

Li ku derê qeza qewimî ye?

Tam **çi** qewimî ye?

Çend kes ketine bin bandor ê?

Çi core birîndarî/awarte heye?

Li benda pirsên din bimînin!

Li benda ambûlansê an jî polîs bimînin û agahî bidin.

Eger tu ji xwe nikarî telefon bikî, **kesên din ji rewşê agadar bike**, da ku ew bikarin alîkarîyê bistînin.

GEL ME PÊWENDÎYÊ BÎGÎRÎN

Belav bûye ji alîyê:

**Unfallforschung der Versicherer (UDV)
(Navenda Lêkolînên Qezayên Sîgortekeran)**

Wilhelmstraße 43/43 G, 10117 Berlin
Postfach 08 02 64
10002 Berlin
www.udv.de, www.gdv.de

Deutsche Verkehrswacht e.V.

Budapester Straße 31
10787 Berlin
www.deutsche-verkehrswacht.de

**Deutscher Verkehrssicherheitsrat
(DVR – Civata Ewlehî Road German)**

German Road Safety Council
Auguststraße 29
53229 Bonn
www.dvr.de

Redaksiyon:
Klaus Brandenstein (UDV)
Jörg Ortlepp (UDV)
Kay Schulte (DVR)
Daniel Schüle (DVW)

Têgîn + Dizayin:
pensiero KG, www.pensiero.eu

Çavkaniyên Wêne:
Serrûpel: connel_design – fotolia.com;
Rûpela 3: cbskchristine – fotolia.com;
Rûpela 7: Avanne Troar;
Rûpela 8: Picture-Factory – fotolia.com;
Rûpela 11: Christian Müller – fotolia.com;
Rûpela 12 (Navenda): Kara – fotolia.com;
Rûpela 16: Tobias Arhelger – fotolia.com;
Mafên bikaranîna wêneyên din di vê belavokê de ji bo
Navenda Lêkolînên Qezayên Sîgortekeran û Civata
Ewlehî ya Rê ya Elmanya parastî ye.

Weşana Kurdî Kurmancî

Ev broşûr belaş bi zimanên din jî berdest e.

Li vir dabigre:

www.germanroadsafety.de

